

1. ERATOSTHENÉS ELLEN¹

Sokért nem adnám, tisztelt férfiak, ha olyan bírám volnátok ebben az ügyben, amilyenek hasonló helyzetben önmagatokkal szemben lennétek, mert abban biztos vagyok, hogy ha ugyanúgy ítélnétek másról, mint saját magotokról, akkor aligha akadna bárki is, aki ne lenne fölháborodva a törtéteken, sőt még enyhéne is találnátok azok büntetését, akik foglalkozászerűen úzik az ilyesmit. (2)² És ezzel az ítélettel nem maradnátok egyedül egész Görögországban, mert ez az egyetlen büntett, melyért az egyszerű kisember – akár demokráciában, akár oligarchiában él – mindenütt ugyanúgy állhat bosszút a legnagyobb hatalmasságokon, s ezen a téren ugyanaz a jog illeti meg a leghitványabbat, mint a legkiválóbbat – láthatjátok, férfiak, ennyire a legveszedelmesebb bűnnek tartja ezt mindenki! (3) Ami pedig a büntetés súlyosságát illeti, erről, azt hiszem, mindnyájan ugyanazon a véleményen vagytok, és egyikőtök sem annyira könnyelmű, hogy a megbocsátás gondolatát fontolgatná, vagy olyasmi jutna az eszébe, hogy enyhébb büntetésre méltó az, akinek ilyen bűn szárad a lelkén.

(4) De tisztában vagyok a feladatommal, tisztelt férfiak: nekem most azt kell bebizonyítanom, hogy Eratosthenés házasságtörést követett el a feleségemmel, hogy megrontotta őt, gyermekeimet szegyenbe hozta, nekem pedig a becsületeembe gázolt a látogatósaival, továbbá azt, hogy ezen kívül semmiféle gyűlölség nem volt közöttünk korábban, és nem is anyagi megfontolásból, a meggazdagodás

¹ Az 5-28. fejezeteket Szepessy Tibor, az 1-4. és 29-50. fejezeteket Bolonyai Gábor fordította.

² A zárójeles számok a hagyományos fejezeteket jelölik.